

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2011. gada oktobris – novembris Nr. 4 (42)

REDAKTORES SLEJA

Laiks kā mūžīgais gājējs soļo vienā ritmā neatskatīdamies. Mēs tam līdzi. Cits steidzoties kā sprinteris, cits soļojot, cits apdomīgi ejot un ikdienas darbus darot. Lai kādā ritmā mēs arī dzīvotu, laikam aizsteigties priekšā un arī atpalikt no tā nevaram.

Klāt novembris. Jau tuvākajās dienās sinoptiķi sola pirmo sniegu un, ik rītu noplēšot kalendāra lapiņu, saprotam, ka līdz gada beigām palicis pavisam neilgs laiks. Pulksteņa rādītāji pagriezti par vienu stundu atpakaļ, un diena liekas ļoti, ļoti īsa. Daba šogad mūs lutina ar ļoti skaistu rudeni. Laikam jau esam to pelnījuši. Ikdienā īpaši lutināti netiekam. Jau krietnu laika sprīdi mēģinām tikt ārā no krīzes, tikai laiks taču iet un visiem gribas dzīvot, nevis eksistēt šeit – Latvijā. Saka, ka Tēvzemi tāpat kā vecākus neizvēlas. Izvēlas attieksmi – pret sevi, pret zemi, kurā esi dzimis un audzis. Izvēlas attieksmi pret līdzcilvēkiem.

Vēsture tā iegrozījusi, ka gada vistumšākais mēnesis ir mūsu Latvijas svētku mēnesis, kad gribas iedegt pēc iespējas vairāk liesmiņu. Liesmiņu, kas dotu gaismu, liesmiņu, kas dotu siltumu, un liesmiņu, kas iedegtos par mūsu kopīgu nākotni. Sildoties šajās liesmiņās, atcerēsimies, ka siltums var rasties arī no gaišām un mīļām domām. Jo vairāk gaišuma un sirds siltuma būs katrā no mums, jo stiprāki mēs jutīsimies savā zemē.

**Pagasta pārvaldes,
iestāžu darbinieku
un novada pārstāvju
tikšanās ar
iedzīvotājiem
22. novembrī**

- **plkst. 16.00**
Sarkaņu pamatskolā;
- **plkst. 18.00**
Biksērē centra veikala
telpās.

*Šī ir tā zeme,
Kur tek medus un piens,
Satiekas pēdējais ceriņš
Un pirmais siens,
Grieze un lakstīgala
Koku galotnēs
Un mākoņu salas.*

*Strazdu perējums pirmais
Un kaķa skatiens,
Viss ir tik negrozāms
Kā vienreizviens,
Jo šī ir tā zeme,
Kur tek medus un piens.*
Anda Līce 06.07.2011.

Sveicu visus pagasta iedzīvotājus Latvijas dzimšanas dienā!
Vēlu izjust lepnumu un gandarījumu par to, ka dzīvojam šajā valstī un tās liktenis, kaut nedaudz, tomēr atkarīgs no mums katra. Piedalīsimies tā veidošanā un nestāvēsim malā notikumos, kas notiek ik uz soļa!
Lai jums visiem veselība un radošs darba prieks!

Andris Simtnieks, Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājs

18. novembrī plkst. 19.00 KALNAGRAVĀS

Latvijas dzimšanas dienai veltīts pasākums

Piedalās Sarkaņu pagasta deju kolektīvi „Resgali”, „Labākie gadi”, „Senči” un “Geizeri”, jauktais vokālais ansamblis, amatiereteātris „Piņģerots” un Maetaguses KN vīru vokālais ansamblis (Igaunija)
Ieeja – brīva

Plkst. 22.00 svētku balle kopā ar grupu „Ķirmji”
Iejas maksa Ls 2.-

Noderīgi kontakti

Pagasta pārvaldes vadītājs	Andris Simtnieks	tāl. +37164860876 mob. +37129207898
Sekretāre	Inga Bārbale	tāl./fakss +37164860876 mob. +37126414793
Grāmatvede	Gunita Kampe	tāl.+37164860878
Zemes ierīcības speciāliste	Anita Kurmīte	tāl. +37164860876 mob.+37125916810
Sociālā darbiniece P. 8.30-12.00; O.14.00-18.00	Staņislava Pommere	tāl. +37164860877 mob. +37126135128
Bāriņtiesas locekle O. 14.00-18.00; C. 9.00-14.00	Līga Broka	tāl. +37164860877 mob.+37126367417
Policijas iecirkņa inspektori	Dainis Purviņš Deniss Nikitins	mob.+37126322750 mob. +37129460620
Mežzinis Sarkaņu pasta nodaļa	Dzintars Akmentiņš Ineta Zeltiņa	mob. +37126525156 tāl. +37164829222
Biksēres aptieka	Daina Ozoliņa	tāl. +37164807438 mob. +37126408782
Sarkaņu pamatskola, direktore	Baiba Pētersone	tāl. +37126483587

Pagasta pārvaldes aktualitātes

Madonas novadā pašreiz tiek izstrādāta jauna Madonas novada attīstības programma 2013.-2020. gadam un Teritorijas plānojums 2013.-2025. gadam. Lai veiksmīgi izstrādātu līdzsvarotu teritorijas attīstības stratēģiju, pašvaldībai ir svarīgi zināt iedzīvotāju viedokli un ieteikumus.

Sava novada un apdzīvotās vietas attīstībā var piedalīties ikviens. Darba grupa, kas strādā pie dokumenta izstrādes, atkārtoti aicina nepalikt vienaldzīgiem un izteikt savu viedokli, un aktīvi iesaistīties aptaujās, jo novada attīstības stratēģija paredzēs mērķus, kurā virzienā attīstīsimies un kas ir svarīgākais novadam, kurā dzīvojam.

Aptaujas anketas pieejamas Madonas novada pašvaldības mājas lapā www.madona.lv sadaļā Sabiedrības līdzdalība un Sarkaņu pagasta pārvaldē.

Esiet aktīvi, jo no jūsu ierosinājumiem un priekšlikumiem būs atkarīgs arī, kāds mūsu pagasts būs nākotnē.

Ja ir neskaidri jautājumi, zvaniet, rakstiet, interesējieties!

Kontaktpersona: attīstības nodaļas teritorijas plānotāja Ilona Skinča, Saīeta laukums 1, Madona, Madonas novads, LV-4801, 204. kabinets, e-pasts: ilona.skinca@madona.lv, mobilais tālr. 25615880

Tikumi un Netikumi

Tikumi

Paldies **Daigai Dolbei** par lietoto apģērbu dāvinājumu pagasta trūcīgajiem iedzīvotājiem.

Netikumi

Jau krietnu laiku novērots, ka sporta laukuma zālāju pie mājas J. Ramaņa ielā 13 regulāri izbraukā vieglās automašīnas. Lūgums novērtēt mājas apkārtnes sakārtotību un izbraukumiem ar auto izvēlēties tam piemērotas vietas.

Vēlēšanu rezultāti Madonas novadā

Nr.p.k.	Saraksti 11. Saeimas vēlēšanām	Derīgo balsu skaits
1.	VIENOTĪBA	2858
2.	Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija	45
3.	„Zatlera reformu partija”	3580
4.	Kristīgi demokrātiskā savienība	31
5.	Šlesera reformu partija LPP/LC	137
6.	Politisko partiju apvienība „Saskaņas centrs”	1136
7.	„PCTVL-Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā”	32
8.	Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”	1950
9.	„Par prezidentālu republiku”	39
10.	„Pēdējā partija”	79
11.	Zaļo un zemnieku savienība	1837
12.	„Tautas kontrole”	46
	Kopā novadā	11770

Sarkaņu pagasta vēlēšanu iecirknī savas balsis nodeva 444 vēlētāji. No tiem derīgi bija 439 biļeteni

Nr.p.k.	Saraksti 11. Saeimas vēlēšanām	Derīgo balsu skaits
1.	Vienotība	97
2.	Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija	3
3.	„Zatlera reformu partija”	146
4.	Kristīgi demokrātiskā savienība	1
5.	Šlesera reformu partija LPP/LC	5
6.	Politisko partiju apvienība „Saskaņas centrs”	20
7.	„PCTVL-Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā”	0
8.	Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”	61
9.	„Par prezidentālu republiku”	1
10.	„Pēdējā partija”	3
11.	Zaļo un zemnieku savienība	102
12.	„Tautas kontrole”	0
	Kopā:	439

No 1. līdz 30. novembrim notiks parakstu vākšana par grozījumiem Latvijas Republikas Satversmē

No 2011. gada 1. novembra līdz 30. novembrim (ieskaitot) notiks parakstu vākšana likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanai. Parakstu vākšanai nodotie grozījumi paredz grozīt Latvijas Republikas Satversmes 4., 18., 21., 101. un 104. pantu, iekļaujot tajā nosacījumu par krievu valodu kā otro valsts valodu.

Piedalīties parakstu vākšanā drīkst balss tiesīgie Latvijas pilsoņi, kuri parakstīšanās brīdī būs sasnieguši 18 gadu vecumu. Lai piedalītos parakstu vākšanā, **vēlētājam nepieciešama derīga Latvijas pilsoņa pase.**

Parakstu vākšana vēlētāja atrašanās vietā saskaņā ar vēlētāja vai viņa pilnvarotās personas rakstveida iesniegumu tiks organizēta tiem vēlētājiem, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties parakstu vākšanas vietā. Iesniegums par parakstu vākšanu vēlētāja atrašanās vietā ne vēlāk kā parakstu vākšanas 29. dienā (t.i. 29.11.2011.) līdz pulksten 12.00 nogādā-

jams Madonas novada vēlēšanu komisijai vai parakstu vācējam (vēlēšanu komisijas noteiktajā darba laikā). Parakstu vākšanu vēlētāju atrašanās vietās organizēs pēdējā parakstu vākšanas dienā (t.i. 30.11.2011.).

Darba laiks parakstu vākšanai likumprojekta „Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē” ierosināšanai no 2011. gada 1. novembra līdz 2011. gada 30. novembrim:

– **pirmdienās, ceturtdienās no plkst. 14.00 līdz 18.00**
– **otrdienās, trešdienās, piektdienās, sestdienās un svētdienās no plkst. 9.00 līdz 13.00**

Ar sīkāku informāciju var iepazīties Centrālās vēlēšanu komisijas mājas lapā www.cvk.lv.

Parakstīties varēs J.Ramaņa ielā 6, Bikšērē, Sarkaņu pagastā, Madonas novadā, LV4870 (pašreizējās pagasta pārvaldes telpās)

Lauku atbalsta dienests informē par platību maksājumiem novembrī un decembrī

Lauku atbalsta dienests (LAD) šī gada novembrī uzsāks platību maksājumu avansu izmaksu lauksaimniekiem, kuri ir izpildījuši atbalsta saņemšanas nosacījumus.

Vienotā platību maksājuma (VPM) provizoriskā likme 2011. gadā ir 53,50 LVL/ha. No 1. novembra sāks izmaksāt VPM avansu līdz 50%.

Pasākumā „Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas” (MLA) noteiktas šādas atbalsta likmes: LVL 17,73 par MLA 1.kategorijas 1 hektāru, LVL 28,37 par MLA 2. kategorijas 1 hektāru un LVL 41,14

par MLA 3.kategorijas 1 hektāru. Novembrī sāks maksāt MLA avansu līdz 50%.

Decembrī tiks maksāts avanss līdz 50% bioloģiskās lauksaimniecības attīstības atbalstam, kura likmes atkarībā no kultūras ir robežās no 76,60 LVL/ha līdz 297,20 LVL/ha.

Decembrī tiks uzsākta arī 90% avansa izmaksu Īpašajam atbalstam par pienu. Atbalsta likme ir LVL 8,51 par tonnu piena, ja lauksaimnieks 2010./2011. kvotas gadā ir realizējis 80 vai vairāk tonnu piena. LVL 7,66 par tonnu piena izmaksās, ja lauksaimnieks ir realizējis 30 vai vairāk tonnu piena,

bet mazāk par 80 tonnām.

Atlikušās atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu (PVTM) summas 30% apmērā lauksaimniekiem pārskaitīs decembrī. Tiks izmaksāti atdalītie PVTM par lauku augu platībām (ALA), atdalītie PVTM par platībām (APL), atdalītie PVTM par liellopiem (ALM) un atdalītie PVTM par pienu (APKV).

Agrovīdes un ražošanas maksājumu daļa

Tālrunis: 67027880

Klientu apkalpošanas daļa

Tālrunis: 67027684, 67027803

Darāmā ļoti daudz

Jebkuri svētki ir laiks, kad atskatīties uz paveikto un ar drošu skatu raudzīties nākotnē un uz priekšu veicamajos darbos. Pagājuši divi gadi, kopš dzīvojam novadā. Pagasta dzīves un darba ritms ir nedaudz savādāks nekā pirms apvienošanās, bet uz vietas nekas nestāv, viss notiek, viss pilnveidojas.

Pēdējo divu gadu laikā par svarīgāko var minēt pagasta infrastruktūras sakārtošanu. Nedaudz vairāk kā pirms gada sākām realizēt energoefektivitātes paaugstināšanas projektus. Pirmie objekti šī projekta ietvaros ir Sarkanu pamatskolas un bibliotēkas ēkas un Bikšēres muiža. Šobrīd skolas un bibliotēkas ēkām ir jauni jumti, logi un ārdurvis. Nosiltināti bēniņi un ārsienas izšūtas ar režģipsi. Izlietots šiem darbiem tika 116 000 Ls. Šeit jāpiezīmē, ka, realizējot šo projektu, mums ir paveicies, jo firma, kas uzvarēja iepirkuma procedūrā novadā, vēl tagad nav tikusi galā ar darbiem daudzos citos objektos. Izsakām pateicību darbu vadītājam Guntim Rudzītim par sadarbību un paveikto darbu. Viens no nepabeigtajiem objektiem ir arī Bikšēres muiža. 2010. gada jūnijā, uzsākot darbus, atklājās daudz bojātu spāru un siju galu, ko nepieciešams nomainīt vai protezēt. Steidzīgi tika izstrādāti vairāki varianti ēkas remontam. Tika pieļauta arī doma, ka jājauc nost ēkas otrais stāvs un jābūvē no jauna. Vienlaicīgi Vides ministrijā tika iesniegts lūgums atļaut nomainīt būvniecības firmu. Šo jautājumu ministrija izskatīja 6 mēnešus – līdz šī gada martam. Kārtojot formalitātes, sarucis arī finansējums. Šobrīd finansējums muižas ēkas remontam ir aptuveni 80 000 Ls. Beidzot ir reāla cerība, ka tuvākajās dienās atsāksies muižas remonta darbi.

Tikpat gausi notiek tautas nama „Kalnagravas” rekonstrukcija. Arī šeit izgājām cauri vairākiem projekta risinājumiem un sadalījumiem pa kārtām. Projekts ir atbalstīts un finansējums 175 000 Ls ir piešķirts. Līdz 2012. gada februārim ir jābūt veiktam iepirkumam un noslēgtam līgumam ar būvniekiem. Pati

būvniecība sāksies pavasarī.

Vēl viens objekts, kas atbalstīts un gaida savu realizāciju, ir sociālā māja “Airītes” bijušajā Patkules kultūras namā, kur paredzēts izbūvēt 8 sociālos dzīvokļus. Pēc izteiktajām prognozēm, darbi pie šī objekta varētu sākties nākamā gada pavasarī. Šiem darbiem ielānoti 84 000 Ls.

Domājot par pagasta iedzīvotāju interesēm, iesniedzām projektu pieteikumus „Jauniešu centra izveidei” un „Sociālā centra izveidei Bikšērē”. Sociālā centra projekta pieteikums ir akceptēts ar pieejamo summu 17 000 Ls. Lai pakalpojumu centru izvietotu Bikšēres centrā, bija vajadzīgas piemērotas telpas, tāpēc piedāvājām maiņas variantu Normundam Ūbelim. Normunds kā vienmēr bija atsaucīgs un pretimnākošs. Iemainījām pagastam piederošo „Dambju” māju pret bijušo logu ražotni. Telpas ir diezgan plašas. Tajās paredzēts sakārtot apkuri, komunikācijas un izvietot veļas mazgātavu, pirti, masāžas kabinetu, frizētavu un telpu dažādām aktivitātēm. Ēkas platība atļauj šeit arī ierīkot zāli jauniešu aktivitātēm, bet pašlaik finanšu līdzekļu trūkuma dēļ tas nav iespējams. Cerība tuvākajā nākotnē šo jautājumu sakārtot ir.

Noslēgumam tuvojas vērienīgais Bikšēres ciema ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas projekts. Ūdens krānos jau tek tīrs un dzidrs. Vēl atlikušas dažas tehniskas darbības un labiekārtošanas darbu nobeigums. Turpinājumā šādi projekti jārealizē Sarkanu un Poljarkas ciemā.

Ir pamatots iedzīvotāju satraukums par ielu un ietvju stāvokli pēc projekta realizācijas. Šis jautājums tika skatīts novada domes sēdē, kurā domes deputāti mutiski atbalstīja papildinājumu projektam ielu un ietvju sakārtošanas Bikšēres ciemā projekta realizācijai.

Darāmo darbu tuvākai nākotnei daudz un cerams, ka, sadarbojoties ar novada pašvaldības attīstības nodaļu, visi plānotie darbi tiks veikti tiem paredzētajā laikā.

Ikdienas darbus pagastā veic pagasta pār-

valdes darbinieki un tai pakļauto struktūrvienību darbinieki, kuru funkcijās ietilpst daudzi darbi, kas saistīti ar pārvaldību, budžetu un tīri praktiskām lietām. Pārvaldes darbinieki organizē apkārtnes sakopšanu un pašvaldības īpašumu uzturēšanu, bērnu pārvadājumus, sociālo jautājumu kārtošanu. Runājot par apkārtnes sakopšanu un kārtību, aicinu iedzīvotājus, it sevišķi bērnu vecākus, mācīt cienīt otra darbu un pašiem parūpēties par kārtību un saudzīgu attieksmi pret koplietošanā nodoto mantu. Visspilgtākais negatīvais piemērs varētu būt tas, ka no septembra skolēnu pārvadājumus veic ar pilnīgi jaunu autobusu, bet pēc pirmās nedēļas atklājās, ka sēdekļa pārvalki ir sadedzināti ar šķiltavām. Vai neviens to neredzēja? Tāpat sabojāts basketbola grozs un rotaļu laukuma mājiņas jumts. Tas viss noticis zem daudzdzīvokļu māju logiem. Vai kādam vēl var būt interese kaut ko darīt mūsu jaunatnes labā, jo neviens nav griezies pie pārvaldes darbiniekiem ar priekšlikumiem, kā šādas nebūšanas novērst un kaut ko sakārtot. Turpretī iegriežoties daudzās lauku sētās, tās pārsteidz ar sakoptību un izdomu, sakārtojot savus pagalmus.

Pāris vārdi arī par atkritumu apsaimniekošanu. Iedzīvotājus aicinu rūpīgi pārdomāt, ko metam atkritumu urnās, lai samazinātu izmaksas, jo plastmasas pudeles un tetrapakas var saplacināt. Tāpat nevajadzētu tur mest vecos zarus un sausās lapas. Negodīgi rīkojas arī vairāki cilvēki, kas no privātmājām pieved atkritumus, bet par to maksāt nevēlas. Ir daudzi citi ikdienas jautājumi, kas risināmi. Tāpēc aicinu visus apmeklēt tikšanos, kas notiks 22. novembrī Sarkanos un Bikšērē, lai varam pārrunāt sasāpējušos jautājumus. Uzskausim visus viedokļus, ierosinājumus un pastāstīsim par novada un pārvaldes aktualitātēm.

Andris Simtņieks,

Sarkanu pagasta pārvaldes vadītājs

Vēstures atspulgos

Zemessardze Sarkaņos

1991. gadā atjaunotajā Latvijā sāka veidot Zemessardzi. Tā veidojās no vienkāršajiem iedzīvotājiem, kas zemessarga pienākumus veica savā brīvajā laikā. Arī Sarkaņu ciemā tika veidota vietējā zemessardze. Pie tās veidošanas ķērās Jānis Bondars un Andris Trečaks. Organizācija bija brīvprātīga. Tajā iestājās dažāda gadagājuma ciema iedzīvotāji. Jaunākajam zemessargam bija 20 gadi, bet vecākajam Blauam – pāri 60.

1991. gadā Sarkaņu zemessargu rindās bija ap 30 biedru. Pirmais Sarkaņu ciema zemessardzes komandieris bija Jānis Bondars no „Krieviņiem”. 1991. gada 30. novembrī Padomju laukumā Madonā visa laukuma garumā stāvēja dažādu gadu gājuma vīru rinda. Viņi nodeva zemessardzes zvērestu – kalpot savai tautai, ko viņi turpmākajos gados arī izpildīja.

Pirmie zemessargu uzdevumi bija sargāt atjaunotās Latvijas robežu. Mūsu ciema zemessargi sargāja robežu Balvu rajonā – Katlešos. Robežas kā tādas nebija, bija tikai grāvis, par kuru pāri uz Latviju no Krievijas iebrauca kravas automašīnas ar degvielu. Mums bija jāpārbauda dokumenti. Dežūras bija vairāku dienu garumā. Zemessargi rūpējās arī par kārtības nodrošināšanu dažādos masu pasākumos, palīdzēja arī policijai un armijai kārtības uzturēšanā atjaunotajā valstī.

Palēnām tika ieviesti formastērpi. Sākumā mācībās piedalījāmies savās drēbēs, jo formastērpu trūka. Ciema zemessargu saietu un ieroču pārbaudes notika Sarkaņu izpildkomitejas telpās. Lēnām zemessargi tika apbruņoti ar Kalašņikova automātiem.

Latvijas atdzimšanas sākuma gados Latvijā darbojās reketieru bandas. Zemessargi bija vienīgais reālais spēks, kas spēja ar viņiem tikt galā. Milicijā bija savi ziņotāji, kas brīdināja reketierus par briesmām, bet zemessargi no viņiem nebaidījās. Arī mēs gribējām „Kalnagravās” notvert Ozolnieku bandu un ielencām to, bet viņi nobijās un neatbrauca, un neuzkundzējās mūsu kultūras namam.

Gāja gadi, un mūsu rindas saruka. Ierindā palika tikai paši izturīgākie – cilvēki, kuriem šī lieta tiešām interesēja, jo zemessargiem savā dienestā praktiski jāizmanto savs brīvais laiks – mācības sestdienās un svētdienās.

Vēlākos gados mūsu pagasta zemessargu komandēšanu pārņēma Artis Sprūds, pēc tam Aivars Gulbis.

Diemžēl Latvijas varas vīri baidās no vienkāršajiem zemessargiem, jo tā ir pati tauta. Armiju var vadīt, policiju tāpat, bet zemessargi aizstāv tautas intereses. Līdz ar to zemessardze no valsts puses tiek novājināta. Esam jau aizgājuši tik tālu, ka vietējiem zemessargiem vairs pat nav ieroču, jo tie glabājas Gulbenē.

Šogad augustā apritēja 20 gadi, kopš 1991. gada 23. augustā Latvijas Republikas Augstākā Padome trešajā lasījumā pieņēma likumu „Par LR Zemessardzi”. Tas stājās spēkā jau nākamajā dienā. Likums noteica, ka Zemessardzes priekšnieks ir Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs. Šo amatu kopš 1990. gada maija ieņēma Anatolijs Gorbunovs. Tieši viņš kā Zemessardzes priekšnieks 1991. gada 24. augustā ar pavēli Nr. 1 uzdeva nekavējoties uzsākt zemessargu reģistrāciju Latvijas pašvaldību teritorijās.

Vēsturiski šis fakts aizsāka izcilu atjaunotās Latvijas fenomenu – valsts pilsoņu gatavību nākt un aizstāvēt savu valsti, būt valsts cēlājiem un veidotājiem, nevis malā stāvētājiem. Zemessardze gan toreiz, gan arī šodien ir skaitliski lielākais formējums, spēku veids Latvijas Nacionālajos bruņotajos spēkos.

Sarkaņu pagasta zemessargi 2006. gadā.

1. rindā: Dainis Sprūds, Ivars Bandars; 2. rindā: Jānis Stīprais, Andris Trečaks, Aivars Rozentāls, Artis Sprūds, Aļģis Vilkaitis.

Pie ugunsliņijas „Silos”.

Baidāmie no ēnas. Tika atņemti arī visi personīgie ieroči. Ja nu tos pavērs pret nespējīgo Latvijas valdību? Zemessardzes vārds, pateicoties Latvijas varasvīriem, ir izbalējis!

Zemessardzes 15 gadu jubilejas medaļa piešķirta: Artim Sprūdam, Jānim Stīprajam, Andrim Trečakam, Aivaram Gulbim, Dainim Sprūdam, Ivaram Bandaram, Aivaram Rozentālam, Aļģim Vilkaitim, Jānim Frejam.

Latvijas Republikas zemessardzes komandiera Goda raksts piešķirts Andrim Trečakam.

Aivars Gulbis apbalvots ar I pakāpes medaļu „Par kalpošanu Zemessardzē”.

Pašreiz Sarkaņu zemessardzē ir: Artis Sprūds, Dainis Sprūds, Ivars Bandars, Aivars Gulbis, Aivars Rozentāls, Andris Trečaks, Aļģis Vilkaitis, Jānis Freijs, Daneks Sīpols. Pensijā divies ilggadējais zemessargs Jānis Stīprais.

Andra Trečaka teksts, foto no personiskā arhīva

Jaunie projekti

No vasaras sākuma Biksērē notiek vērienīgi darbi pie projekta, kas paredz jaunas ūdensapgādes sistēmas izbūvi. Darbi tuvojas nobeigumam. Lai uzzinātu būvnieku viedokli par savu paveikto, uz sarunu aicināju **Dzintaru Melķi**, kas ir gan projekta, gan būvdarbu vadītājs, gan atbildīgais par darba drošību. Dzintara pienākumos ietilpst visu darbu koordinēšana, darbaspēka nodrošināšana un materiālu meklēšana, un iegāde. Dzintars ir diplomēts būvzinieris ar diezgan lielu darba pieredzi būvniecībā – gan projektēšanā, gan darbu vadīšanā.

Biksēre ir mūsu pirmais šāda tipa objekts

– Esam SIA „Jaunmāja” no Rīgas. Šinī jomā esam iesācēji, darbojamies no šī gada februāra un cerams, ka veiksmīgi, – stāsta Dzintars. – Par darbu veicējiem tikām izraudzīti konkursa kārtībā kopā ar firmu „Watex” un no vasaras sākuma esam Biksērē. Veicamo darbu apjoms liels. Pilnībā esam nomainījuši ūdensvada un kanalizācijas sistēmas atbilstoši izstrādātajam projektam. Vecā sistēma pilnībā nomainīta, atliek vien demontēt vecās akas un labiekārtot teritoriju atbilstoši projektā paredzētajam. Darbībā palaista arī ūdens sagatavošanas stacija un notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Jaunās sistēmas izbūvē izmantojam vietējo ražotāju cauruļvadus, kas ir gatavoti pēc īpašām tehnoloģijām ar ļoti augstu kvalitāti. Cauruļvadi var kalpot līdz 100 gadiem. Terminos iekļaujamies, arī laika apstākļi darbu veikšanai ļoti labvēlīgi, – atzīst Dzintars un turpina, – veicot darbus, kas saistās ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu rekonstrukciju, grūti paredzēt,

Ūdens sagatavošanas stacija.

Gandarījums par paveikto

Dzintars Melķis jauno Biksēres attīrīšanas iekārtu būvlaukumā.

vai negadīsies kādi neparedzēti apstākļi, kas var kavēt darbu izpildi laikā. Te vislielākais paldies vīriem, kas veic šos darbus. Viņi visi ir ļoti pieredzējuši un zina savu darbu. Nav jāstāv klāt un jāstāsta, kas jādara. Visiem darba stāžs konkrētā jomā ir lielāks nekā 5 gadi. Ja gadījās kāda problēma, spējām samērā ātri pieņemt lēmumus un atrisināt situāciju. Tā kā iepriekšējā pieredze strādniekiem gūta, strādājot gan lielās pilsētās, gan ārzemēs, Biksērē darbi likās diezgan vienkārši, bet tomēr katrs objekts ir specifisks un prasa individuālu pieeju. Lai darbus varētu paveikt laikā, nācās strādāt garas darba stundas, – stāsta Dzintars.

Ar vietējiem sapratāmiem labi

– Biksērē, tāpat kā citviet, cilvēki ir dažādi. Ir ļoti pretimnākoši un ir arī tādi, kuri vienmēr būs ar kaut ko neapmierināti. Viņiem liekas, ka, ja ūdensvads un kanalizācija strādā, viss kārtībā un priekš kam visu izrakņāt. Projekta paredzamo darbu ietvaros cenšamies teritoriju atstāt pēc iespējas labākā stāvoklī, lai mazāk būtu traucēts ierastais dzīves ritms. Visiem jau

gribētos, lai darbi vienā dienā sāktos, otrā beigtos. Dzīvē gan notiek savādāk, un darba gaitā vienā vietā nākas atgriezties vairākkārt. Prieks, ka esam iztikuši bez konfliktsituācijām. Par sadzīves apstākļiem arī īpaši sūdzēties nevar. Ir patīkami šeit strādāt, cilvēki atsaucīgi, – atzīst Dzintars un turpina, – laba sadarbība ir ar tiešā pasūtītāja pārstāvi Rolandu Vēzi. Viņš tika iesaistīts daudzu jautājumu risināšanā un kopēju valodu atrast nebija grūti, – stāsta Dzintars.

Ar darba rezultātu esam apmierināti

– Pavisam nedaudz darba jāpieliek, lai konkrētais objekts tiktu pabeigts pilnībā. Savam darbam dodam 3 gadu garantiju. Tā kā viss uzbūvēts pēc Latvijā spēkā esošiem standartiem un noteikumiem, nekādām problēmām nevajadzētu rasties. Tā kā projekts Biksērē ir mūsu pirmais ūdenssaimniecības objekts, kurā darbojamies, būs mazliet skumji no šīs skaidrās vietas šķirties. Daudz laika pavadīts, ieguldīts pamatīgs darbs. Esam strādājuši pēc labākās sirdsapziņas. Bez darba gan nepaliksim, padomā ir jauni darbi, kas veicami, – sarunas nobeigumā uzsver Dzintars.

Arī mums, biksēriešiem, sākumā noteikti liksies, ka kaut kā pietrūks. Līdz ar būvnieku aiziešanu Biksēres centrs droši vien būs klusāks un tukšāks. Īpaši pievilcīgs gan tas neizskatās, bet gan jau nepaies ilgs laiks, kad izdosies visu sakārtot vēl labāk nekā iepriekš.

Valdas K. teksts un foto

Daudz baltu dieniņu!

Uz dzīvi skatos pozitīvi

Pašā rudens sākumā, septembrī, nozīmīgu dzīves jubileju svinēja Bronislava Kāzniece, savējo vidū saukta arī par Bronīti vai Bronas tanti. Jubileja tika svinēta ģimenes lokā. Kā „Sarkaņu Ziņu” cemošanās reizē atzina pati jubilāre – visu laiku esmu bijusi jautra un lustīga. Tā arī cenšos uztvert dzīvi joprojām un, ja kādreiz kaut kas ne tā, ilgi ļaunu prātu neturu.

Gandrīz viss mūžs Sarkaņu pusē pavadīts

Dzimusi esmu Varakļānos. Tad ģimene neilgu laiku padzīvoja Saikavā un Mētrienā, bet no 1936. gada esmu šinī pusē. Sākumā dzīvojām „Kaipos”. Bijām kupla ģimene. Vecākiem bijām desmit bērni, bet dzīvē sagādījās, ka izaugām tikai astoņi – piecas māšas un trīs brāļi. Tētis bija rentnieks, mamma vairāk pa māju, jo rūpējies par tik lielu ģimeni nekāds joks nebija. Vēlākajos gados pastrādāja arī kolhozā. Biju sestais bērns ģimenē. Tagad no kuplās saimes esmu palikusi viena pati. Tā kā tuvojas Lāčplēša diena, atceros, ka tētis bija saņēmis augstu dzimtenes apbalvojumu un bija Pirmā pasaules kara invalīds. Padomju laikā, baidoties no represijām, viņš šo apbalvojumu rūpīgi slēpa.

Vēlāk ģimene pārcēlās uz „Purmalu” mājām, no tās arī tika mērots ceļš uz skolu. Skolas gadi pagāja Patkules pamatskolā, kuru arī pabeidzu. Darba gaitas sāku agri. No 16 gadu vecuma sāku strādāt kolhozā, ganot lopus. Tad sekoja darbs pie cūku kopšanas. Vēlāk nācās darīt visus lauku darbus un būt par aizvietotāju. Strādājot kolhozā, izmācījies arī par zootehniķi un manā pārziņā bija zirgi, kumelji, vistas, aitas, cūkas. Toreiz kolhozi bija mazi. Strādāju „Klintī” un „Gaitā”. Vēlākos gados visi mazie kolhozi apvienojās.

Kad apprecējies, dzīvojām dzelzceļnieku kazarmās, jo vīrs strādāja uz dzelzceļa. Uz „Ārēm” pārnācām dzīvot 1964. gadā. No tā laika arī šīs mājas saucu par savām. Māja sākotnēji bija celta kā virtuve, kur gatavoja ēdienu sudrablapsām. Kolhozā strādājot, pabiju ekskursijās Lietuvā un Igaunijā. Savu laiku prasīja arī bērni un piemājas saimniecība. Agrāk turējām govis, tagad tiek turētas vistas, zosis, truši, aitas un cūkas. To kopšanu uzņēmusies meita Guna. Pensijā paspēju aiziet 55 gadu vecumā, drīz pēc tam arī pensijas vecumu paaugstināja. Par dzīvi nesūdzos. Dzīvot var. Lai tik veselība turētos!

Kara gados neapzināti izglābu dzīvību daudziem

Kara gados dzīvojām „Purmalās”. Mūsu mājās ierīkoja štābu, un mēs no mājas tikām padzīti. Kopā ar trim vai četrām citām ģimenēm apmetāmies kaimiņmāju pagrabos. Gulējām visi rindā uz grīdas. Bija pēdējās kaujas. Vienā naktī nevarēju aizmigt, jo ļoti sāpēja vēders. Izdzirdēju krievu valodu. Karavīri

meklēja dezertierus. Īsti nesapratu, ko viņi savā starpā kļiedza, un tajā mirklī pasaucu mammu. Arī karavīri šo manu saucienu bija dzirdējuši un sapratuši, ka pagrabā ir ģimenes ar bērniem, nevis dezertieri. Vēlāk izrādījās, ka ar savu saucienu esmu izglābusi visiem dzīvību, jo krievu karavīri tumšajā pagrabā bija plānojuši iemest granātu.

Vienmēr paticis būt cilvēkos

Par sevi varu teikt, ka vienmēr paticis būt cilvēkos, dziedāt, dejot. Dejojot tautisko deju kolektīvā, *sadejojos* ar savu vīru Edmundu. Darbošanos deju kolektīvā beidzu, kad piedzima vecākā meita Aija, bet dziesma kopā ar mani ir vēl šodien. Dziedāts gan ikdienā, gan svētku brīžos. Kopā ar pagasta kori esmu bijusi arī Dziesmu svētku simtgades svētkos Rīgā. Sajūta, dziedot kopkora, brīnišķīga. Vēl tagad, skatoties svētkus pa televizoru, izdzīvoju svētku atmosfēru. Ļoti labi atceros, kurā pusē uz Lielās estrādes stāvēju. Uz to pusi vairāk arī paskatos. Kopā ar dejojājiem un dziedātājiem pabūts daudz svētkos un daudz koncertos dalība ņemta. Kori ilgus gadus vadīja Elga Sudāre. Konsultēt mūsu darbu brauca slavenais Valdis Breģis. Vēlāk kora vadību pārņēma Strauja Resele. Darbošanās pašdarbības kolektīvos patikusi visai mūsu ģimenei. Vīrs bija aktīvs pašdarbnieks. Bērni un mazbērni gan dejujuši, gan teātri spēlējuši. Vecākā meita Aija pēc lielāka pārtraukuma atkal ir aktīvo pašdarbnieku skaitā un deju deju kolektīvā „Senči”. Laikam jau ģimenei tas gēnos iedzimis.

Tagad, kad veselība vairs nav tik laba, laiks paiet, dzīvojoties pa māju, bet pensionāru pasākumus “Kalnagrāvās” garām nelaižu. Gribas satikties ar sen neredzētiem paziņām,

Trešajā rindā trešā no labās: Bronislava kopā ar skolotājiem un skolas biedriem Patkules skolā.

Sarkaņu dejojāju pulkā. Bronislava – pirmajā rindā otrā no kreisās un Edmunds – otrajā rindā trešais no kreisās.

tāpat vien parunāties un paskatīties, ko mūsu svētkiem sagatavojuši pagasta pašdarbnieki. Mana gadagājuma cilvēku palicis arvien mazāk. Jaunākā paaudze paliek arvien svešāka. Kādreiz liela daļa pagasta iedzīvotāju strādāja vienā darbavietā – kolhozā. Nācās kontaktēties gan darba jautājumos, gan sadzīvē. Tagad tiem, kas palikuši Latvijā, darbs ir Madonā vai kur citur. Kādreiz iedomājos, kā mēs, daudzie pašdarbnieki, uz svētkiem Patkules klubā satilpām. Bet bija labi un svētku sajūta bija visiem.

Vislielākā bagātība – mana ģimene

Kopā ar vīru uzaudzinājām trīs bērnus. Man ir seši mazbērni un četri mazmazbērni. Pavisam droši varu teikt, ka tā ir mana lielākā bagātība. Tāpat skaistākie ir brīži, kas viņi cemojas pie manis, un tas notiek visai bieži. Ar meitu Gunu dzīvojam kopā, viņa tagad mājās ir galvenā saimiece. Vecākā meita Aija dzīvo Aizkuļā, bet dēlu Andi darba gaitas aizvedušas uz Vāciju. Par spīti atālumam, arī viņš atrod laiku pāris mēnešos reizi apciemot dzimtas mājas. Savus tuvākos palutinu ar kādu cimdu vai zeķu pāri, jo adīt paticis vienmēr. Tagad nākas adīt pavisam maziņus cimdiņus un zeķītes. Mazmazbērniem piemeklēju īpašus rakstus, lai viņi tur varētu saskatīt kādu dzīvniecīņu vai ziedīņu. Bērni ir tie, kas mani izvizina, kur gribu pabūt vai vajadzība spiež. Vientuļa nejūtos, un tas ir pats galvenais.

Jubilāres dzīvesstāstā ieklausījās Valda K., foto no jubilāres personiskā arhīva

Kopā ar pašiem tuvākajiem jubilejas reizē pirms desmit gadiem.

Mūsējie pasaulē

*Tas, ka latvieši arvien vairāk dodas darba meklējumos uz citām valstīm, nu jau ir pavisam ierasta lieta. Viena no zemēm, kur strādā mūsējie, ir Vācija. **Biksērietis Kristaps Dolbe** uz Vācijas devās pirms 14 mēnešiem un kopš tā laika pirmo reizi pabija divu nedēļu atvaļinājumā, lai apciemotu mammu, radus un draugus.*

Kāda ir tava darba diena?

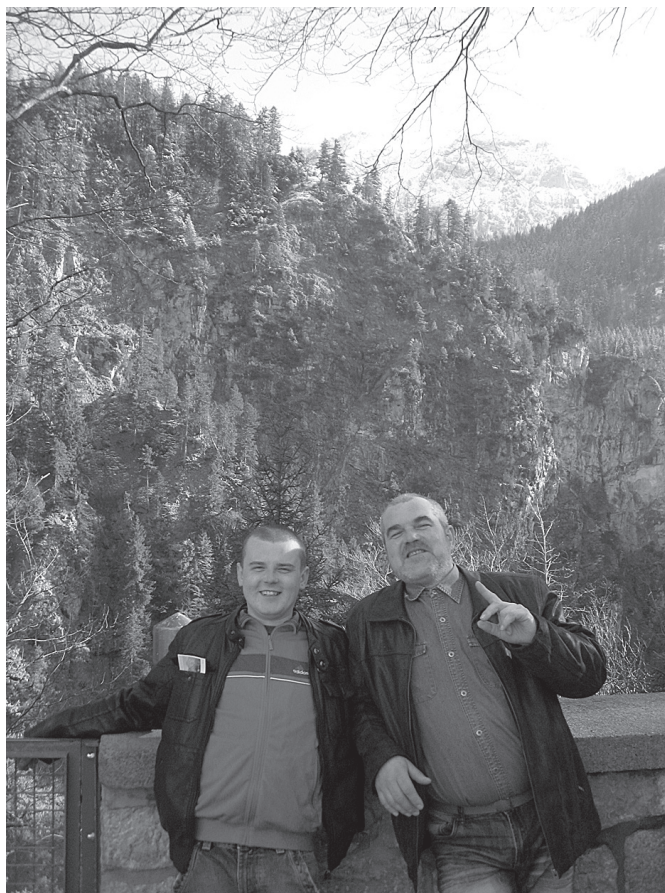
– Esmu kurjers un strādāju Minhenē. Pie mums Latvijā skaitītos pastnieks, kurš piegādā klientiem pakas. Apkalpojam pilsētas rajonu apmēram Madonas pilsētas lielumā. Šis pakalpojumu veids Vācijā ir diezgan izplatīts, jo neesam vienīgā firma, kas veic šo darbu. Visā pilsētā ar to nodarbojas vēl kādas četras firmas. Strādāju sešas dienas nedēļā. Darba diena sākas ar pamošanos 6.00 no rīta un parasti ilgst līdz kādiem pieciem pēcpusdienā. Tas atkarīgs no darba apjoma, kas jāveic. Ir jāizvadā pakas, ko klienti ir pasūtījuši no katalogiem un interneta veikaliem. Pasūta visdažādākās lietas. Galvenokārt tas ir apģērbs, bet netrūkst arī sadzīves sīkumu, tāpat mēbeles, vīns. Satiekoties ar pasūtītāju, ir jānokārto piegādes dokumentu formalitātes. Gadās, ka klients ir atstājis zīmīti, kur paciņu nolikt.

Skaitos pašnodarbinātais un dzīvoju pēc Vācijas likumiem. Ir savs nodokļu maksātāja numurs, arī veselību esmu apdrošinājis. Slimot gan nesanāk, jo tam vienkārši nav laika, – smeij Kristaps.

Kā esi iejuties vietējā vidē?

– Braucot uz Vāciju, zināju, ka man būs darbs. Iejuties esmu labi. Grūtības sagādā tas, ka skolā vācu valodu nemācījos. Sākumā mācījos vārdukus un frāzes, kas jāzina, lai strādātu ar klientiem. Tā pamazām šo to esmu iemācījis. Saprotu, ko runā vācieši, bet pašam ar runāšanu vēl ne visai. Galvenais, lai varētu saprasties ar klientiem, jo vietējie uz tiem, kas nesaprot viņu valodu, skatās ne sevišķi pozitīvi. Kādam kolēģim ir gadījies pat samaksāt no savas kabatas par pasūtījumu, jo saņemtas sūdzības par to, ka paka nav piegādāta. Un tam, kas nezina valodu, kaut ko pierādīt ir grūti.

Ar sadzīves apstākļiem esmu apmierināts. Dzīvoju viesnīcā, kas ir liela ēka, kurā zem viena jumta ir arī skola. Ir atsevišķa

Kopā ar tēti Andri atpūtas brīdī.

istaba ar tualeti un dušu. Vienīgi virtuvi nākas dalīt ar kaimiņiem.

Tā kā mans darbs saistīts ar autopārvadājumiem, priecē braukšanas kultūra uz ceļiem. Atšķirībā no Latvijas tur šoferīši ir uzmanīgāki cits pret citu.

Kā pavadī brīvdienas?

– Brīvē laika īpaši daudz nesanāk. Vakaros kaut kur aizeju, pasēžu ar draugiem. Pa šo laiku esmu arī daudz ko spējījis apskatīt. Esmu bijis Itālijā Milānā un Venēcijā, tāpat Austrijā. Vācijā apskatītas daudzas pils, pabūts kalnos. Tā kā samaksa par darbu ir pietiekama, tad to varu atļauties. Arī latviešu kompāniju atrast nav grūti. Ir vairāki paziņas tepat no Madonas pusēs. Portālā draugiem.lv ir domubiedru grupa *Letiņi*. Latvieši ir visur pasaulē. Minhenē pie Isaras upes latvieši svin Jāņus. Nekas jau tāpat vien no tā, kā dzīvojām Latvijā, nepazūd.

Latvijā neesi bijis vairāk nekā gadu, kādas ir sajūtas?

– Sajūta ir diezgan jocīga. Esmu mājās, bet tanī pašā laikā tā kā nē... Biksēre ir pamatīgi izraknāta, jādodomā, kā mājai pieklūt. Tās gan ir pārmaiņas uz pozitīvo pusi. Mājas tomēr paliek mājās. Laiks, ko pavadu šeit, paiet nemanot. Ar darbu Vācijā esmu apmierināts, strādāt var, bet visu laiku to darīt negribētos. Gribu strādāt šeit, Latvijā, un dzīvot savās mājās. Neesmu cilvēks ar ļoti augstām prasībām, bet ar 200 Ls, kas šeit ir tāda kā pamatalga, izdzīvot nevar. Pēc manām domām, šeit varētu dzīvot, par darbu saņemot 350-400 Ls pēc nodokļu nomaksas.

Tagad priekšā saspringts darba periods, jo tuvojas Ziemassvētki, un pasūtījumu būs vēl vairāk. Nākamreiz Latviju apciemot ir doma uz Lieldienām, bet tad jau manīs, kā būs.

Valdas K. teksts, foto no personiskā arhīva

Darba "kolēģis".

Vaļasprieks

*Gandrīz katrā latviešu mājā un ģimenē ir kāds, kam vaļasprieks ir rokdarbi. Šī senā māksla tiek pārmantota no paaudzes uz paaudzi, pilnveidota, lai darinātu skaistas lietas savam un citu priekam. Sarkaņu pagasta „Rogu” mājās sastapu trīs paaudžu sievietes, ko mīlestība pret rokdarbiem pavada visās dzīves gaitās. **Ņina Fiļipenko, viņas meita Valentīna un mazmeita Ilze** darina visdažādākās lietas.*

Rokdarbus strādājam, kopš sevi atceramies

Tā par savu vaļasprieku saka katra no viņām. Ņinas kundze adīt sākusi, ganos ejot. Saimniece šo prasmi ierādījusi, un tālākais jau pašas ziņā. Ja ko nezinājusi, jaukusi vecos izstrādājumus un pētījusi, kā raksts adīts. Tāpat žurnālos noskatījusi ko interesantu, pielikusi klāt savu izdomu, lai darbiņš būtu ne tikai ērts, bet arī skaists un neatkārtojams. Laiks rokdarbiem atrasts vienmēr. Gan Praulienas pusē strādājot, govīs slaucot un cūkas kopjot, gan šeit, Sarkaņos, pie telītēm strādājot. Galvenokārt adījusi cimdus un zeķes. Adīšanai sākotnēji izmantota dzija no pašu aitu vilnas, krāsām izmantotas pat sīpolu mizas. Ņinas kundzes adītās zeķes un cimdi aizceļojuši arī ārpus Latvijas robežām uz Krieviju, Vāciju, Zviedriju. Meita Valentīna vēl tagad atceras, ka pirmajā klasē viņai bijušas mammas adītas vilnas zeķubikses, kuras apbrīnojuši pat skolotāji. Tāpat atmiņā tamborēta cepurīte sarežģītā rakstā, ko pašai Valentīnai vēl nav izdevies pamēģināt. Savukārt mazmeitai Ilzei Ņinas kundze pavisam maziņai noadījusi baltus pirkstaiņu cimdus, kas vēl joprojām, rūpīgi nosargāti no kodēm, glabājas „Rogu” mājās.

Skatoties uz mammas aizraušanos, mīlestība uz rokdarbiem *pielipusi* arī meitai. Kā sarunas laikā atklāj Valentīna: “Nekad nesmu iesēdusies stellēs. Ir adīts, tamborēts, šūts, mezglots, darinātas rotas. Patīk eksperimentēt ar rakstiem un modeļiem. Pēdējā laikā vairāk aizraujos ar tamborēšanu, šī tehnika tuvāk pie sirds.” Viņas kolekcijā ir gan tamborētas sedziņas, gan grezni kostīmi pašas garderobei. Iekārtota arī īpaša pierakstu klade, kur vairākus gadus pēc kārtas uzskaitīts viss, kas darināts.

Par meitu Ilzi Valentīna saka: “Ar rokdarbiem viņa sāka nodarboties, kopš varēja kaut ko noturēt rokās. Jau ļoti agrā bērnībā viņai patika pārtīt dzijas kamolus no viena otrā. Arī tamborēt sākusi krietni pirms skolas gaitu sākuma. Ilze ļoti agri sāka lasīt rakstu tehnisko zīmējumu. Esmu saglabājusi viņas pirmo rokdarbu – tamborētu apkaklīti”, – stāsta Valentīna un rāda īpašo apkaklīti.

Gan Ilze, gan Valentīna atzīst, ka rokdarbi patikuši arī skolas laikā un bijis žēl, ka šim priekšmetam paredzēts par maz stundu. Mīlestība uz rokdarbiem iespaidojusi arī Ilzes profesijas izvēli. Viņa ir diplomēta mājturības un māj-saimniecības skolotāja.

Ir prieks, ka mūsu izstrādājumi patīk citiem

Šīs mājas sievietes rokdarbus darina gan savai garderobei, gan dāvina citiem. Tā kā čaklo rokdarbnieču darbus zina viņu draugi, radi un darba biedri, tie tiek piedāvāti arī viņiem. Cimdus un zeķes ikdienā vajag visiem. Tā ir arī laba dāvana jebkuros svētkos. Pamazām tiek apgūtas arī citas mākas un atliek vien mazliet pacietības un izdomas, lai rastos arvien jauni darbi.

Pavisam nesen Ilzei bija iespēja pabūt Vācijā, kur ar Sieviešu tiesību institūta gādību viņa un vēl kādas desmit rokdarbnieces no Latvijas prezentēja savu valsti Lejas Bavārijā, brīvdabas muzeja 200 gadu jubilejas pasākumā. Kopā ar rokdarbniecēm bija arī Talsu deju kolektīvs, jo, kā atzina pati Ilze – ar stāvēšanu aiz letes vien savas valsts skaistumu un darbīgos cilvēkus neparādīsi. Vajag arī kādu *kustīgāku bildi*. Daļība šajā pasākumā bija lieliska iespēja apzināties savu darinājumu vērtību un iepazīt arī citu veikumu. Muzeja apmeklētāji iegādājušies gan Valentīnas tamborētās sedziņas, gan Ilzes tapotās šalles un pašgatavotās rotas. Mazliet pārsteidza tas, ka par sieviešu pirkumiem maksā vīrieši. Bieži vien viņi ir arī tie, kas izvēlas kādus sievišķīgus sīkumus savām sievietēm. Arī pašlaik no Sarkaņiem uz Vāciju ceļo prāvs skaits rokdarbu, jo tiem varētu būt pieprasījums Ziemassvētku tirdziņos. Tad jau manīs, kā ies, – smej Valentīna, – jo visu pašu rokām saražoto pašas novalkāt nevaram.

„Rogu” sievietes darinājumi ir bijuši skatāmi vairākās izstādēs. Biksēres muižas svētkos, izstādēs Cēsvainē un citviet. Kā atzīst Ilze: “Ja savāktu visu, kas mums krājumos, sanāktu izstādei, kas varētu piepildīt Madonas izstāžu zāles. Un par rokdarbu vienveidību sūdzēties nevarētu.”

Mācāmies no citu pieredzes

Visas prasmes jau nevar iemācīties nekad, un arī sarunas dalībniecēm padomā vēl daudz kas, ko ļoti gribētos pamēģināt. Vecmāmiņa

Ņina pēdējā laikā aizrāvusies ar tamborēšanu no dzijas gabaliņiem, un pavisam nesen šai tehnikai dzirdēts arī jauns nosaukums, ko lieto tautā – *šternišu* tehnika. Arī rakstus un krāsu salikumus var piemeklēt un izdomāt visdažādākos.

Valentīnai visvairāk patīktu tamborēt sedziņas, ja tikai būtu, kur likt. Pēdējā laikā tapušas vairākas šalles, kas adītas no volāndzijas. Adīšanai no šīs dzijas sarežģīti raksti nav vajadzīgi – sanāk ātri un efektīgi. Vienīgā problēma – cena. Lai varētu noadīt normāla garuma šalli, materiāla iegādei vien jāšķiras no vairāk nekā 5 latiem... Bet to, ka jebkurai izstrādājumam nepieciešama kvalitatīva dzija, atzīst visas trīs sava amata pratējas. Izstrādājums izskatīsies pavisam savādāks, ja dzijas sastāvā būs vismaz 30% vilnas.

Ilze bez rokdarbiem to tradicionālajā izpratnē darina fantastiskus apsveikumu visdažādākajām dzīves situācijām. Tāpat dažādas rotaslietas ir viņas kolekcijā. Daudzas noskatītas citu amatnieku kolekcijās. Atliek vien pamēģināt un pielikt klāt savu *rozīnīti*, lai darbs patīktu sev un citiem. – Protu daudz ko, bet ļoti gribētu iemācīties knipelēšanu un frivolitē tehniku. Šie darbi ir sarežģīti un īpaši grezni, – saka Ilze. Tāpat tuvākajā laikā Ilze ir apņēmusies pamēģināt *čunčurošanu*, kas ir ļoti interesants rokdarbu veids, kur ar dzijas un dažādu materiālu palīdzību tiek veidots darbs. Ir nepieciešama šķīstošā plēve, līme un šujmašīna. Izvēlētos materiālus salīmē uz avolon plēves, pa virsu atkal uzlīmē plēvi un tad visu nošuj ar šujmašīnu. Pēc tam darbu kārtīgi izmazgā siltā ūdenī, kur plēve izkūst un paliek tikai gatavs nošūts darbs. Tāpat Ilze ar ļoti lielu cieņu skatās uz audējām.

Pavisam nemanot pagājis krietns laika sprīdis, jo par interesējošu tēmu, kur radošumam nav robežu, var runāt daudz. Tāpat dažādie izstrādājumi pārsteidz ar savu oriģinalitāti un kvalitāti. Kā atzīst „Rogu” sievietes, bez rokdarbu darināšanas nepaiet gandrīz neviena diena. Arī apgalvojumam, ka rokdarbus strādā tikai ziemas sezonā, nepiekrīt. Dara to vienmēr, kad jūt nepieciešamību, jo tas dod prieku un piepildījumu.

Valdas K. teksts un foto

SKURSTENIS # 136-137

Sarkanu pamatskola

2011. gada septembris – oktobris

Endijas

Zvirgzdiņas zīm.

Annas Teicānes foto.

Redaktora sleja

Rudens mūs pārsteidza ar savu krāšņumu dabā, bet mācību gads – ar jaunumiem skolā. Prieks par 7. klases telpu, kas pēc remonta ir ieguvusi skaistāku noformējumu, prieks arī par bērnu darza spēļu laukumu.

Septembris bija bagāts ar to, ka 28.09. visas klases gāja pārgājienā, bet 30.09. skolotāji un skolas darbinieki devās ekskursijā uz Likteņdārzu.

10.10. no skolas avīzītes „Skurstenis” es, redaktore, un Endija Zvirgzdiņa devāmies uz bērnu un jauniešu centru Madonā, lai piedalītos skolu avīžu veidotāju seminārā. Ar mums runāja sabiedrisko attiecību speciāliste Dzintra Stradiņa, kas pastāstīja, kā gatavoties intervijai. Saņēmām ieteikumus avīzes pilnveidošanai.

13.10. skolā notika līdzpārvaldes sanāksme, kur satikās visi ieinteresētie skolēni, vienojāmies, ka mūsu sanāksmes notiks piektdienās pēc 1. stundas.

Tuvojas gaidītās skolēnu brīvdienas. Vispirms veiksmi visiem kontrol darbos! Kā arī novēlu visiem skolēniem un skolas darbiniekiem priecīgu rudens brīvdienas laiku!

Redaktore **Madara Skurule** 6.kl

Annas Teicānes, 6.kl., foto

Andris Ramans vecāku piemiņai atvedis uz Likteņdārzu laukakmeni no savas dzimtas mājām „Dzeņiem”. D. Akmentiņa foto.

Pārgājienā kopā ar klasi

28. septembrī pārgājienā devās visa skola. Mūsu klasei mērķis bija dažādi sporta objekti Madonā. Vispirms bijām hallē, kur mums izrādīja lielāko daļu ēkas. Mēs kāpām pa klinšu sienu. Mēs gājām uz Smeceres sila bāzi, te pabraukājām ar rolleriem. Tālāk gājām uz spēļu laukumiem pie karjera, kur metām lidojošos šķīvīšus. Tālāk uz pilsētas stadionu, nobeigumā uz jauno iekštelpu skeitparku pilsētas centrā.

Juris Meškērkis sporta hallē pārvar negatīvo sienu. I. Sudāres foto.

Mūsu klase devās uz Īvānu Velnakmeni. Ceļš bija tāls. Bijām ļoti priecīgi, kad beidzot ieraudzījām milzīgo akmeni. Mēģinājām tikt uz akmens augšā. Tas nemaz nebija viegli! Skolotāja izstāstīja teiku par Velnakmeni. Pēc tam mēģinājām zem akmens izrakt lādi. Cepām ugunskurā desiņas. Mežā lasījām sēnes. Pārgājiens bija tik jauks!

Agija Lazdiņa 3. kl.

Mūsu pārgājiena mērķis bija Biksēres ezers, ejot gar Rēķu kalnu. Kopumā pārgājiens izdevās ļoti labi, neskatoties uz to, ka Lāsma sa-

Ekskursijas dalībnieki ādas apstrādes darbnīcās „Mazā kāpa” Koknesē izgatavo atslēgu piekariņus. D. Akmentiņa foto.

Bija ļoti interesanti. Visa pārgājiena laikā mums bija jāmeklē pēc bildēm dažādi objekti, kas man patika visvairāk. No aptaujas klasē varēja uzzināt, ka visvairāk pārgājienā patika kāpšana pa klinšu sienu, braukšana ar rolleriem, veikali, žetonkonfektes par atrastajiem objektiem. Mans ieteikums arī pavasarī doties pārgājienā.

Endija Zvirgzdiņa 6.kl.

Annai Teicānei veicas rollerošana Smeceres silā. I. Sudāres foto.

slima un man bija slapjas kājas. Vairis ar Dairi kā jau parasti uzturēja jautrību, stāstot dažus piedzīvojumus un stāstot kaut ko smieklīgu. Sanāca tā, ka gājām gar manām mājām, un es varēju aizskriet pārvilkot slapjos apavus. Turpinājām pārgājienu uz ezeru. Sakūrām uguns-kuru un cepām desiņas, zefīrus. sanāca jauka pasēdēšana labā kompānijā. Man ļoti patika un noteikti vajadzētu šo pārgājienu atkārtot, tikai uz kādu citu vietu, iekļaujot pārgājienā kādas interesantas nodarbes.

Laila Kaspars 9.kl.

1. klases skolēni devās uz skolas apkārtnes kalniem (Skolas, Žurku, Priežu, Lībiešu). Viņiem patika gan spēles spēlēt, gan uguns-kuru kurināt un cept desiņas. M. Lukašunas foto.

„Skurstenis” jautā 9. klases beidzējiem

1. Kur tu tagad mācies?

– Es mācos Barkavas arodvidusskolā.

2. Kas un kāpēc tev patīk jaunajā skolā vislabāk?

– Vislabāk man patīk kopmītnes.

3. Kādas iespējas skolā pusdienot? Cik tās izmaksā?

– Tās maksā nepilnu latu.

4. Kuri kārtības noteikumi ir stingrākie?

– Visstingrākais ir, ka savai istabai jābūt tīrai.

5. Kādi pasākumi ir jau bijuši?

– Ir bijis klases vakars.

6. Pavērtē savas mācības tagadējā skolā?

– Tās ir labākas.

7. Kuri priekšmeti ir grūtāki?

– Grūtāka ir ķīmija

8. Cik daudz naudas tu iztērē mācību līdzekļu pirkšanai? Ko nākas pirkt?

– Pārsvārā jāpērk klades.

9. Kāds līdz šim ir bijis tavš jautrākais atgadījums.

– Man tāds nav bijis.

10. Kas šajā skolā tevi visvairāk spēj kaitināt vai sadusmot?

– Visvairāk to dara istabas biedrs.

11. Kā ir ar pīpēšanas iespēju starpbrīžos?

– Ir arī speciāla pīpētava.

12. Kā esi iejuties savā klasē?

– Esmu iejuties puslīdz normāli.

Raitis muzicē izlaidumā, Sarkaņu pamatskolu beidzot. D. Akmentiņa foto.

13. Kā tu vērtē savas nokļūšanas iespējas uz skolu un no tās?

– Man nav nekādu problēmu ar to.

14. Ko tu dari pēc stundām?

– Pēc stundām es eju uz sporta zāli.

15. Kādi tavi ieteikumi (nopietni un nepietni) tiem, kuri gatavojas beigt 9. klasi?

– Iesaku mācīties, mācīties un negulēt.

16. Vai ir kas tāds, ko vari vēl izstāstīt par savu tagadējo skolu un mācībām tajā?

– Skola ir *feina*, un mācības pagaidām ir vieglas.

Raitis Strazdiņš

Mācos Cesvainēs vidusskolā. Jaunajā skolā man ļoti patīk skolotāju attieksme un modernais aprīkojums. Skolā dod siltās pusdienas, un viena ēdienreize maksā 70 santīmus, bet, ja uz skolu ved no mājām kādus produktus, tās izmaksā mazāk. Jābūt obligāti maiņas apaviem! Jau bija “Fukši” jeb iesvētības un Skolotāju dienas koncerts. Šajā skolā ir daudz lekciju un visādu interesantu pasākumu. Manā klasē mācās 8 zēni un 6 meitenes, esmu ļoti labi ar visiem sadraudzējies.

Man ir samērā labas atzīmes, grūta ir matemātika, fizika, ķīmija, sports. Ļoti uzmanīgi jā klausās, ko runā stundās. Katru dienu ir vismaz 3 ieskaites un kontroldarbi! Mācībā nācās pirkt dažas grāmatas, bet par visu kopumā samaksāju apmēram 17 Ls.

Jautrākais bija tas, ka sajaucu kabinetus un nosēdēju tukšā klasē apmēram 20 min. Tikai tad sapratu, ka stunda notiek citur.

Ļoti sadusmo puīšu attieksme stundās.

Smēķēšana skolā ir kategoriski aizliegta! Un nemaz jau nesanāk laika, lai starpbrīžos kaut kur izietu.

Ir grūti nokļūt uz skolu, jo katru rītu man jāiet 3,5 km uz pieturu...un vakarā no pieturas uz mājām. Pēc stundām dodos uz bibliotēku un gaidu autobusu.

Mans vēlējums un ieteikums tagadējiem devītajiem: ”Mācieties, mācieties, mācieties!” Un it īpaši jā mācās 6.klasei, jo vidusskolā ņem visu no pamatskolas mācību vielas, tikai pastiprināti! 9. klase lai sarauj pavasarī eksāmenos!

Iesaku ļoti mācīties un klausīt skolotājus!!!!)

Helēna Ravinska,
foto no personiskā arhīva

Putnu vērošanā ap Lubānu

Arī šoruden Eiropas putnu vērošanas dienās ar CEMEX un Dabas aizsardzības pārvaldes atbalstu notika divas bezmaksas ekskursijas apkārt Lubāna ezeram.

Pasākumā 1. oktobrī daudz kas jau labi zināms un ierasts. Braucienā vada ornitologs Andris Avotiņš, ekskursijas laiks (11.00-17.00), pulcēšanās vieta, brauciena maršruts Madona – Barkava – apkārt Lubāna ezeram – Nagļi – Varakļāni – Murmastiene – Barkava – Madona. Arī braucēji zināmi – Ričards, Līna, pirmo reizi – Endija.

Atšķirīgais, protams, redzētās putnu sugas un daudzums. Interesantu medību paraugu demonstrēja lauku lija, no siena rullona „noskatot” upuri un pēc tam viņu uz tā paša rullona plosot un notiesānot. Krāšņs izskatījās jūras ērglis, kurš lidojumā strīdējās ar divām augumā krietni mazākām niedru lijām. Ja citos rudens braucienos varēja uz laukiem barojoties skatīt dzērviņu simtus, tad šoreiz neredzējām nevienu pašu, toties tūkstošos skatījām pārlidojošos strazdus baros. Kā ierasts, savu šķietami trauslo cēlumu ļāva skatīt lielo balto gārņu simti Nagļu zivju dīķos. Bija gan dažādu pīļu sugas, gan paugurknābja un ziemeļu gulbjī, dažādi kaijveidīgie un citi putni, pat bezdelīgās Lubāna krastā ieskaitot.

Par dažām putnu sugām jau no brauciena uz braucienā varam prognozēt, kur šie putni būs noteikti skatāmi. Tie, piemēram, ir lauči (melni ūdensputni ar baltu pieres daļu) ūdenskrātuvē aiz Madonas. Tie ir ceklūdkuri Lubāna ezerā pie Aiviekstes iztekas. Braucienā kopīgais novēroto putnu sugu skaits ir 55, tāds vidējs rādītājs. Varbūt putniem nepatika šīs sestdienas skarbais ziemeļu vējš, kaut diena bija saulaina. Varam vien iztēloties, cik tāls un pārbaudījumiem pilns ir gājputnu lidojums uz siltajām zemēm.

Inese Sudāre, skolotāja

Ar binokli un teleskopu putnus vēro Endija Zvirgzdiņa un Līna Nagle. I. Sudāres foto.

No „Skursteņa“ izziņām

3/4 gadīgie. Šoruden visvairāk patīk jaunie skolnieciņi. Mēs esam kļuvuši lielāki un gudrāki. Visvairāk garšo liele, sarkanie āboli. No rīta patīk satikties. Brīvajā laikā spēlējamies. No mācībām visvairāk patīk zīmēšana un gleznošana.

Mēs interesējamies par augļiem un dārzeņiem, ko bērni atnesa: burkāniem, kartupeļiem, ķirbjiem, cidonijām, āboliem, kastaņiem. Mācījāmies jaunu vārdu *runkuļi*. Mēs augļus mēģinājām atpazīt pēc garšas un smaržas. Izpētījām, kas katram iekšā, griežām ābolus uz pusēm un vērām uz diega, lai žūst. Lasījām krāsainās rudens lapas un taisījām no tām krāšņus dekorus. Mēs priecājamies par lielo rudens ražu.

Ingus Škutāns 6.kl.

5-6gadīgajiem bērniem mācības mijas ar spēlēm, par to priecājas Patrīcija, Egija, Lauma. Annas Teicānes foto.

Vārdus var salikt arī no rudens veltēm. Annas Teicānes foto.

Ar izdomu rudeni ieraudzījusi arī 3. un 4. klase. Annas Teicānes foto.

Bērnudārza grupiņā neparastais rudens uz loga. Annas Teicānes foto.

Aivis norāda, kuru no darbiņiem, nospiežot lapu ar guaša krāsām, veidojis viņš. Annas Teicānes foto.

Piedalāties rudens krosā

Madonas reģionālā skolēnu spartakiāde krosā notika 7. oktobrī Smeceres sila torbrīd slapjajā trasē. Skolas komandā startēja 11 dalībnieki: Tīna Nagle, Līna Nagle, Vairis Skurulis, Kristīne Lipstova, Niks Kampe, Ingus Škutāns, Līga Treikala, Pēteris Lipstovs, Linards Veips, Madara Skurule, Juris Meščerskis.

Vislabāk veicās Linardam (11.vieta) un Kristīnei (12.vieta) savā vecuma grupā.

Ingus Škutāns 6.kl.

Bibliotēku darba laiki

Darba laiks **Sarkaņu bibliotēkā:**

Pirmdienās 10.30 – 16.00

darba laiks ar klientiem

Otrdienās 10.30 – 18.00

darba laiks ar klientiem

Trešdienās 09.00 – 15.00

Ceturtdienās 08.30 – 16.00

darba laiks ar klientiem

Piektdienās slēgts

Sestdienās 09.30 – 12.00

darba laiks ar klientiem

Svētdienās brīvs

* * *

Darba laiks **Biksēres bibliotēkā:**

Pirmdienās 08.00 – 12.00

13.00 – 19.00

Otrdienās 08.00 – 12.00

13.00 – 20.00

Trešdienās 08.00 – 12.00

13.00 – 19.00

Ceturtdienās 08.00 – 12.00

13.00 – 18.00

Piektdienās brīvs

Sestdienās brīvs

Svētdienās brīvs

Informācija

Ja neesat saņēmuši informatīvo izdevumu „Sarkaņu Ziņas”, varat zvanīt izdevuma redaktorei, interesēties pagasta pārvaldē vai Sarkaņu bibliotēkā.

* * *

Tuvojas Ziemassvētki, kad gribas teikt labus vārdus, vairāk uzsmaidīt nejausam garāmgājējam vai kaimiņam. Varbūt jums padomā kāds cilvēks, kuram **paldies** varam pateikt visi kopā Ziemassvētku ieskaņu pasākumā? Dariet to zināmu, zvanot vai rakstot avīzes veidotājiem!

Jaunumi bibliotēkā

2. oktobrī Sarkaņu bibliotēkā interesentiem bija iespēja klātienē tikties ar novadnieci, dzejniecei **ANDU LĪCI**. Tikšanās laikā tika sveikti Sarkaņu pamatskolas bērni, kas piedalījās bibliotēkas vadītājas Irēnas Bačukas organizētajā zīmējumu konkursā, kurā katrs varēja izvēlēties ilustrēt kādu no Andas Līces dzejoļiem. Zīmējumus vērtēja un uzvarētājus sveica pati dzejniece, atzīstot, ka tas ir viņas subjektīvs vērtējums un citiem, iespējams, patiktu kas cits. Pēc tikšanās ar dzejniecei Andu Līci bibliotekāre Irēna Bačuka dalījās savās emocijās ar 7. klases skolnieci **Lāsmu Liepiņu**: "Lepojos ar jums! Pasākumā visi bērni uzvedās labi – sveicināja, ieklausījās un nečaloja. Liels paldies visiem, kas veltīja laiku un darbu dzejoļu ilustrācijai. Pēc darbiņiem varēja redzēt, kurš zīmējis ar lielu atbildības sajūtu, ar domu, ka darbiņš būs kā sava veida veltījums dzejniecei. Anda Līce izvēlējās radošākos zīmējumus katrā vecuma grupā. To autori ir Oļegs Krivickis, Niks Meščerskis, Agija Lazdiņa, Endija Zvirgzdiņa, Laila Kaspars. Bet ieguvēji ir visi konkursa dalībnieki, jo katrs saņēma pateicības rakstu ar dzejnieces parakstu."

Tikšanās turpinājumā Anda Līce lasīja savus jaunākos dzejoļus, atbildēja uz jautājumiem.

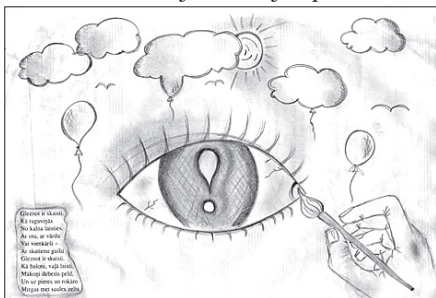
Pēc tikšanās dzejniece un publiciste dalījās ar „Sarkaņu Ziņu” lasītājiem šī rudens pārdomās.

Laiku nevar pagriezt

Atkal par stundu jāpagriež pulksteņa rādītājs. Es gan parasti nezinu, uz priekšu vai atpakaļ un kāda tādai grozīšanai jēga. Dzīvnieku pasaule nespēj pieņemt šādu ērmošanos un par to visvairāk brīnās mājlopi. Grozot pulksteņu rādītājus, laiku tik un tā neviens nespēj pagriezt nedz uz priekšu, nedz atpakaļ. Var radīt tikai ilūziju, un tas vislabāk padodas kino. Arheologi meklē un atrod laikmetu lauskas, rakstnieki – nospiedumus, bet ne pašu laiku. Laikam nav nedz krāsas, nedz smaržas, tomēr cilvēki saka – skaists laiks vai arī – briesmīgs laiks. Visbiežāk gan dzird – grūts laiks.

Rudeņos mājā iemaldās taureņi, viņi sitas pret lampām, līdz sabrūk. Tikuši laukā no padomju impērijas, kuras vārds vien jau saistījās ar briesmīgo laiku, arī mēs skrējām uz gaismu. Mums šķita, ka gaisma ir kaut kur ārpusē – šoreiz Eiropas Savienībā. Tā jau allaž domājam – labi ir tur, kur mūsu nav. Nu esam tur iekšā un ik pa brīdim apdedzināmies, nav brīnums, ka, atpakaļ lūkojoties, briesmīgais laiks vairs nemaz tik briesmīgs nešķiet. Tādēļ ir svarīgi paturēt prātā cilvēkus un notikumus, kas notīra logu uz pagātni un ļauj to ieraudzīt patiesības gaismā.

Šoruden Latvija atcerējās patiesības cīnītāju Gunāru Astru,

Lailas Kaspares un Oļega Krivicka zīmējums Andas Līces dzejoļim „Gleznot ir skaisti”.

kurš tā arī nesagaidīja mūža astoņdesmito gadskārtu. Pagājušajā gadsimtā savā pēdējā vārdā viņš teica: „Es ticu, ka šis laiks izgaiss kā jauns murgs.” Par spīti tam, ka visapkārt ložņāja stukači, viņa kapu tauta aizbēra ar rokām. Pat būdams miris, viņš iedrošināja citus. Kurš mūsdienu Latvijas politiķis, valstsvīrs vai sabiedriskais darbinieks var cerēt uz šādu mūža vainagojumu?

Ar nopūtām pilns ir arī jaunais gadsimts. Kaut gan laiku nevar atpakaļ pagriezt, to var mērīt, un precīzākais instruments ir un paliek katra paša dzīves gājums. Atlaides laikam dod vienīgi jaunība, un nav brīnums, ka grūtais laiks ir daudz labāk panesams, ja tas iekrīt jaunībā. To es atcerējos tikšanās reizē ar saviem novadniekiem Sarkaņu bibliotēkā, kur sastapu likteņa māsu, tolaik pašā jaunības plaukumā uz Aļeksejevkas sādžu izsūtīto skaisto Austru Ūbelīti. Mūsu tautu piemeklējušā posta laikā viņa smējās un dziedāja. Vecāka gadu gājuma cilvēki to nespēja. Lasot represēto atmiņas, esmu vienmēr apbrīnojusi tieši jauno cilvēku neticamo dzīvības sīkstumu. Lai ko arī mēs neteiktu par krietni vien noplicināto mūsdienu morāli, es ticu – jaunie Latviju iznesīs cauri arī šim laikam, kas daudziem dzīves nogurdinātajiem šķiet gandrīz nepanesams.

Anda Līce 2011. gada oktobrī

Noskaņu pieskārieni

Līdz **30. novembrim** bibliotēkas telpās apskatāma rīdzinieces **Daigas Strazdiņas gleznu izstāde „Noskaņu pieskārieni”**.

Māksliniece dzimusi 1960. gada 12. jūnijā Siguldā. Uzaugusi un mācījusies Sējā, tā ir skaista vieta Rīgas rajonā, netālu no Saulkrastiem, ar senu mui-

žas parku un vienu no lielākajiem ozoļiem Baltijā. Pēc vidusskolas gaitām Siguldā, 1985. gadā, pabeidza LVU Juridisko fakultāti, iegūstot augstāko izglītību tiesību zinātņu specialitātē. Strādājot jurista darbu ar tiesību normām, līgumiem, statūtiem, prasību pieteikumiem un citiem dokumentiem, vienmēr vēlējas to kompensēt ar kādām radošām izpausmēm. Tāpēc pēc dēla Dāvja piedzimšanas ieguva ziedu dizaina pedagoga prasmes un sertifikātu. Veidoja ziedu kompozīcijas, rotāja telpas svētkiem, par prieku tuvajiem, draugiem, darbabiedriem un arī sev. Vēlāk pabeidza arī interjera dizaina profesionālos kursus. Tur arī sākās viņas tuvās attiecības ar krāsām.

Daiga vērsas pie skatītājiem: „Domāju, dzīvot ir priecīgāk, ja tuvumā ir ziedi un krāsas. Man ļoti patīk veidot dekoratīvas sienas. Vienu neaizņemtu sienu telpā špaktelēju, slīpēju, tad spēlējos ar krāsām, kas paredzētas attiecīgajā interjerā – rezultātā tiek iegūta oriģināla siena vienā eksemplārā. Pēc dēla ieteikuma sāku “krāsoties” uz mazāka formāta, šī nodarbe izrādījās tik

aizraujoša laika pavadīšana, kur krāsas, satiekoties cita ar citu, krustojoties ar manām sajūtām un pārdzīvojumiem, katreiz veido citu noskaņu. Iesaku pamēģināt!

Pateicos katram manu darbu skatītājam un novēlu ikvienam atrast kādu nodarbi, kas iepriecina pašu un vēl kādu.”

Jauns darba cēliens rokdarbniecēm

Sarkaņu bibliotēkā **20. oktobrī** pulcējās pagasta rokdarbnieces. Pie kafijas tases dalījās pārdomās par aizvadīto

darba sezonu un apkopja jaunās iecerēs. Pulciņa vadītāja Vanda Podiņa pastāstīja par iespaidiem Ungārijā šā

gada augustā, kur pārstāvēja Madonas novadu kopā ar Latvijas rokdarbniecēm starptautiskajā amatniecības gadatirgū Budapeštā. Iepazīstināja ar Ungārijā apgūtu aušanas tehnoloģiju, kas pulciņa dalībniecēm sniegs jaunas radošas iespējas. Zina Matisāne rādīja savus mazaizka tehnikā darinātos darbus.

Valda Kļaviņa informēja par iespēju realizēt darbus Kalnagravās pirmssvētku tirdziņā un aicināja vasarā, atsaucoties uz Maetagusēs dāmu kluba „Maadam” ielūgumu, pievienoties braucienam pie igauņu draugiem.

Nākamā nodarbība **24. novembrī**. Turpmāk nodarbības plānotas **katrā mēneša otrajā ceturtdienā**. Nodarbībās aicinām pievienoties jaunus dalībniekus jebkurā vecumā sev vēlamā laikā no plkst. 16:00 līdz 19:10. Dalība par ziedojumiem, nepārsniedzot 2 latus. Tālrunis **64829244** vai mob. **26210523**.

I. Bačuka, Sarkaņu bibliotēkas vadītāja, **autores** foto

Tas var noderēt!

Tautas ticējums vēsta, ka Mārtiņos Dievs iemet pēdējo aukstuma akmeni ūdenī un tas pārklājas ar ledu; tad lāči aizmieg ziemas miegā. Pirms doties ziemas miegā kopā ar lāčiem, senie latvieši mīlēja kārtīgi paēst, tāpēc, atceroties senču tradīcijas, Mārtiņdienas svētku galdam piedāvājam sātīgas receptes no **Nīnas Masilūnes grāmatas "Latviešu iecienītie ēdieni"**.

*Mārtiņami zosi cepu,
Sausas liku pagalītes,
Lai zostiņu ātri ēda,
Kā sadega pagalītes.*

Zoss cepetis

Sastāvdaļas: 2-2,5 kg smaga zoss, 40 g sīpolu, 10 g pētersīļu un seleriju, sāls, maltie pipari.

Pagatavošana:

Zosi noskalo, nosusina, pakaļdaļā izdara iegriezumu un iebāz stilbiņus. Ierīvē ar sāli un pipariem, liek ar muguras daļu uz leju cepešpannā, pielej nedaudz ūdens un cep cepeškrāsnī.

Kad zoss apcepies brūngana, pieliek sagrieztus sīpolus, pētersīli, seleriju, ja vajadzīgs, papildina šķidrumu un cep mērenā siltumā 1 - 1 ½ stundu, bieži aplaistot.

Zoss cepeti mazliet atdzesē, tad sagriež gabaliņos (vispirms zosi pārgriež uz pusēm gareniski, tad katru pusi atkal sagriež gareniski uz pusēm), liek sakarsētā cepešblodā, uzlej nedaudz cepeša mērces.

Piedevas: cepti kartupeļi, sautēti skābi kāposti vai cepti āboli (āboliem ar seržu nazi izdobj sēklotni, liek emaljētā vai keramikas pannā, uzkaisa nedaudz cukura un cepeškrāsnī cep, līdz āboli mīksti).

Tāpat gatavo un pasniedz pīles cepeti.

Ar āboliem pildīts zoss cepetis

Sastāvdaļas: 2-2,5 kg smaga zoss, sāls, 8-10 saldskābi āboli, ūdens pēc vajadzības.

Pagatavošana:

Cepšanai sagatavotu zosi ierīvē ar sāli un piepilda ar veseliem vai uz pusēm pārgrieztiem, nomazgātiem āboliem. Ja visus ābolus nevar iepildīt vai vēlas vairāk izcept, tad pārējos cep uz pannas blakus cepetim. Piepil-

dītu zosi aizšuj un cep karstā krāsnī tāpat kā receptē "Zoss cepetis".

Zosi var piepildīt ar sautētiem skābētiem kāpostiem. Bieži kopā ar cepeti uz pannas izcep arī kartupeļus.

Cepti kāļi

1. variants. Sastāvdaļas: 400 g kāļu, ½-1 ola, 2-3 tējķ. rīvmaizes, 1 tējķ. kviešu miltu, ķimenes, sviests vai augu eļļa.

Pagatavošana:

Vidēja lieluma kāļus ar suku notīra tekošā ūdenī, liek cepeškrāsnī uz restēm, cep, līdz kāļi mīksti. Tad nomizo, sagriež 1 cm biežās šķēlēs, pārkausa ar sāli, ķimēnēm, iemērc sakultā olā, apviļā rīvmaizē, kas sajaukta ar miltiem, un cep sviestā vai augu eļļā brūnas. Pasniedz ar skābu krējumu vai kā piedevu jēra gaļas ēdieniem.

2. variants. Sastāvdaļas: 400 g kāļu, sinepes, 50 g Holandes siera, augu eļļa.

Olu mīklai: 1 ola, 1 ēd. k. piena, 1-1 ½ ēd. k. kviešu miltu, sāls.

Pagatavošana:

Sakultām olām pievieno miltus, sāli, pienu. Izceptus kāļus sagriež šķēlēs, pārziež ar sinepēm, apviļā sarīvētā sierā, iemērc olu mīklā un cep eļļā gaiši brūnus. Var pasniegt siltus vai aukstus ar brūkleņu ievārījumu vai skābu krējumu.

Kāļu pūtelis

Sastāvdaļas: 500 g kāļu, 2 olas, 50 g sviesta, 1 ēd. k. skāba krējuma, 1 ēd. k. medus, 1 ēd. k. rīvmaizes, sāls.

Pagatavošana:

Nomizotus kāļus sagriež gabalos, applaucē, ļauj ūdenim atdzist, pēc tam kāļus sālsūdenī vāra mīkstus, atdzesē un samaļ. Masā iemaisa olu dzeltenumus, rīvmaizi, krējumu un ar sāli saputotus olu baltumus.

Sviestu (nedaudz atstāj veidnes ieziešanai) izkausē, pievieno medu, karsē, līdz medus izkūst. Ar sviestu ieziestā veidnē liek kāļu masu, pārkausa ar rīvmaizi un pārlej ar sviesta un medus maisījumu.

Cepeškrāsnī cep 20-25 minūtes. Pasniedz ar grauzdētām maizītēm vai kā piedevu mājputnu gaļas ēdieniem.

Zirņu pikas

Sastāvdaļas: 200 g pelēko zirņu, 100 g kartupeļu, 60 g žāvēta speķa, 30 g sīpolu, 50 g kaņepju sviesta.

Pagatavošana:

Mērcētus zirņus un nomizotus kartupeļus atsevišķi vāra mīkstus, nokāš un divas reizes samaļ. Masai pieliek mazos kubiņos sagrieztu, kopā ar sasmalcinātiem sīpoliem apaceptu speķi, kaņepju sviestu, sāli un samīca.

Masu sadala apmēram 50-70 g smagos gabaliņos un saveļ pikās, liek dziļā vai lēzenā traukā.

Atsevišķi pasniedz rūgušpienu, pienu vai paniņas.

Sakņu bloda

Sastāvdaļas: 500 g svaigu kāpostu, 200 g burkānu, ½ glāze konservētu zaļo zirnīšu, 40 g sviesta.

Pagatavošana:

Kāpostgalvu pārgriež uz pusēm un kopā ar notīrtiem, nomizotiem burkāniem liek verdošā, pasālā ūdenī. Kad burkāni un kāposti mīksti, tos ar putu karoti izņem no ūdens un notecina.

Kāpostgalvas puses sagriež šķēlēs, burkānus – šķēlītēs. Kāpostu šķēles kārto sasildītā cepešblodā kopā ar burkānu šķēlēm. Klāt pieliek divās kaudzītēs sakarsētus zirnīšus. Dārzenus pārlej ar sakarsētu izkausētu sviestu.

Kopā ar kāpostiem, burkāniem, zirnīšiem var pasniegt atsevišķi novārītus kāļus.

Sakņu blodu pasniedz kā piedevu dažādiem gaļas ēdieniem (cepešiem, veltņiem, desiņām).

Rupjmaizes dzēriens

Sastāvdaļas: 1,5 l ūdens, 200-250 g rudzu maizes vai 100-150 g rudzu maizes sausiņu, 75 g cukura, citronskābe, ledus.

Pagatavošana:

Nobriedušu rudzu maizi sagriež plānās šķēlītēs, cepeškrāsnī izkaltē un apbrūnina. Maizes sausiņus pārlej ar 1 l verdoša ūdens, trauku pārsež un atstāj 3-4 stundas.

Kad uzlējuma šķidrums kļuvis brūngans, ar īpatnējo rudzu maizes garšu un smaržu, tad nokāš.

Maizi vēlreiz pārlej ar verdošu ūdeni (0,5l), ļauj 30-40 minūtes ievilkties, tad izkāš.

Abus maizes uzlējumus apvieno, pieliek cukuru, citronskābi pēc garšas, uzvāra un atdzesē. Maizes dzērienam ieteicams pievienot citronu vai cidoniju sīrupu vai dzērveņu (jāņogu) sulu.

Ieteikumi, kā pagatavot veselu vistu Mārtiņdienai

• Ņem vistu, ieziež ar veselu paciņu Provasans majonēzes, nedaudz sāli, liek cepties. Sanāk brūna un kraukšķīga.

• Ierīvē vistu ar sāli, nosmērē ar sviestu, pilda ar āboliem un, ietītu folijā, cep cepeškrāsnī. Jācep nepilnu stundu, tad atver foliju un apbrūnina.

• Pārgriez vēderdaļu, lai vistu var noguldīt uz pannas atvērtu. Jāsmērē no visām pusēm ar sāli, pēc tam ar krievu sinepēm, iepļikē ar eļļu un krāsnī iekšā. Sanāk brūna un kraukšķīga.

• Cep vesulu vistu, uzsēdinot to uz stikla pudeles, kura pildīta ar ūdeni. Sasmērē vistu ar sinepēm, sāli un pipariem.

• Garšīga visticpa sanāk, ja tajā iegriez un

sasprauž ķiploku daiviņas. Kolosāli garšo un labi jūt ķiploku aromātu.

• Vesulu vistu sasmērē ar majonēzi “Franci”! Izgriez caurumiņus un saliek ķiplokus. Apsmērē ar sāli, pipariem un garšvielām, kas paredzētas vistas gaļai. Liek ledusskapī uz 24 stundām. Nākamā dienā liek cepties cepeškrāsnī. Cepšanas laikā pārlaista ar alu. Garšo burvīgi.

• Garšīga un ļoti aromātiska vista sanāk, ja vistai vēderā sabāž daudz svaiga timiāna (nejaukt ar citrontimiānu), citronu un ārpusi kā parasti ieziež ar sāli un pipariem.

• Vistu var pārgriezt uz pusēm un tad abas puses kārtīgi aplikt ar svaigu rozmarīnu, likt cepešpannā uz šķēlēs sagrieztiem sīpoliem, iepriekš ierīvējot ar sāli, pipariem, ja grib – čilli.

• Vistu liek cepamajā maisā, ieber tur burkānus ripās, sīpolus, mazliet ķiplokus un kārtīgi ielej sojas mērci. Vēl pieliek piparus un kādu lauru lapu. Tad liek cepeškrāsnī uz kādu stundu un tad pasniedz ar brūnajiem rīsiem.

• Vistu saberzē ar sāli un pipariem, pilda ar vārtiem rīsiem un uzbriedinātiem žāvētiem augļiem – āboli, aprikozes, rozīnes, var pielikt riekstus. Cep cepeškrāsnī.

• Vistu pilda ar rīvītiem burkāniem un daudz ķiplokiem, sajaucot masā ar majonēzi.

• Vista pateicīgi pieņem daudzas labas lietas. Mārtiņdienā var pildīt ar āboliem, skābenēm un sinepēm, vēlāk ar dzērvenēm, cidonijām un čilli, bet ziemā ar skābiem kāpostiem un brūklenēm vai ar sēnēm un puraviem.

Darbu atsākuši Sarkaņu pagasta **amatiertieksmas kolektīvi**. Joprojām ļoti gaidīti jauni dalībnieki jauniešu deju kolektīva „Resgaļi” studijā (sākot no 6. klases), deju grupā „Geizeri” (sākot no 3 gadu vecuma).

23. septembrī amatierteātris „Piņģerots” viesojās Bērzaunes pagasta „Pelādēs”, lai piedalītos Aleksandra Čaka 110. dzimšanas dienas atceres pasākumā. Apmeklētāji tika aicināti uz lauku māju pie Gaiziņkalna, kur māju saimnieks Rolands Ķemers organizē nu jau par tradīciju kļuvušo Dzejas dienu pēcpusdienu. Šogad pasākums notika īpašā gaisotnē, jo Dzejas dienu ietvaros tika atklāta arī „Aleksandra Čaka (1901 – 1950) un ievērojamo Gaiziņa apkārtnes ļaužu piemiņas istaba”. Domājams, ka apmeklētājus vienaldzīgus neatstāja tikšanās ar jauniegūto dzejnieka A. Čaka vaska figūru,

Dzejnieka tēls vismīļīgajās “Pelādēs”.

kuru izgatavojis jau daudzu Latvijā zināmo vaska figūru autors – tēlnieks Kārlis Alainis. Piemiņas istabā apmeklētāju rīcībā nonākušas arī 10 jaunas informatīvās planšetes un jauna multimediju datortehnika, kas kalpos vēsturisko atmiņu vizualizēšanai. Pasākumu kuplināja Strenču novada Jērcēnu dzejas teātris, skandējot A. Čaka dziesmas,

un Sarkaņu amatierteātra aktieri ar Vizmas Belševicas dzejas kompozīciju.

1. oktobrī Lubānas tūrisma un atpūtas centrā „Ezernieki” notika pasākums, kurā pulcējās bijušā Madonas rajona darbojošos avīžu pārstāvji. Pagājušajā gadā avīžu konkursā „Spicā spalva” balva tika pasniegta 10. reizi un tā tika piešķirta „Lubānas Ziņām”. Līdz ar galveno balvu arī gods šogad uzņemt kolēģus pie sevis. Kā atzīmēja „Lubānas Ziņu” redaktore Līgita Pētersone, uz pasākumu tika aicināti čaklāko avīžu pārstāvji, kas gandrīz katru gadu ir piedalījušies konkursā „Spicā spalva” („Sarkaņu Ziņas” konkursa galveno balvu ieguva 2008. gadā). Tā kā reģionālās reformas rezultātā pagastu izdevumi ir kļuvuši pārāk dažādi gan regularitātes, gan apjoma ziņā, izvērtēt tos grūti. Lai saikne starp avīžu veidotājiem nepazustu, šogad *avīžnieku* tikšanās bija kā svētki, kur laiks tika atvēlēts gan darba sarunām, gan atpūtas brīdīm, par ko bija pārrūpējušies Lubānas kolēģi. Pasākuma laikā

Avīžu veidotāji savos svētkos.

tika sveikta izdevuma „Bērzaunes Rīts” redaktore Ineta Zvirgzdiņa, kuras vadībā avīze šogad svin 10 gadu jubileju. Tāpat laba vēlējumi darbam „Cesvaines Ziņu” redaktora amatā tika vēlti sarkanietei Kristīnei Vilciņai. Tikšanās laikam atvēlētās stundas saglabāt arī turpmāk, jo avīžu redaktori ir apņēmības pilni strādāt, lai iedzīvotājus turpinātu informēt par sava pagasta aktualitātēm. Nākamajā gadā saimnieku godā būs Ošupes pagasta informatīvais izdevums „Klānu Vēstis”.

5. novembrī Dzelzavā notika starpnovadu vokālo ansambļu sadziedāšanās pasākums „Krāsainie sapņi”, kurā piedalījās arī Sarkaņu jauktais vokālais ansamblis. Koncerta vadītāju lomā iejutās Dzelzavas KN sieviešu vokālā ansambļa dziedātāja Ina Aņisimova un mūsu ansambļa dalībnieks Didzis Akmentiņš.

Valdas K. teksts,
foto no personiskā arhīva

Apsveikumi

Darbs pagaidīs,
kamēr tu parādīsi bērnam varavīksni,
bet varavīksne negaidīs,
kamēr tu padarīsi savu darbu....

Sveicam:

Ivetu Andžāni un **Salvi Leimani**
ar dēliņa **Kristapa** piedzimšanu
30.08.2011.

Līgu Zariņu un **Aleksandru Siliņu**
ar meitiņas **Adrijānas** piedzimšanu
15.09.2011.

Kristīni Koļeņņikovu un **Mareku Miezīti**
ar dēliņa **Mārtiņa** piedzimšanu
23.09.2011.

Nes sirdī vienmēr gaismu
Un sapņos cerību baltu!
Nes rītam pretī labestību
Un dienas soli mīlestību!
Un lai Tev nepietrūkst šīs lietas,
Dzīves ceļus skrejot!

Sveicam nozīmīgās dzīves jubilejās oktobra un novembra jubilārus!

18 gadi

05.11. Leve Ieva

50 gadi

07.10. Vabule Daina

22.10. Melngaile Sarmīte

07.11. Bremze Sarmīte

20.11. Bogdanovs Jānis

21.11. Āboliņa Zigrīda

55 gadi

17.10. Kasinska Valija

21.10. Norvelis Dainis

16.11. Kažoka Rita

24.11. Saulītis Andris

29.11. Trečaks Andris

60 gadi

16.11. Stūrīte Dzintra

70 gadi

12.11. Škutāne Alda

18.11. Freija Rasma

30.11. Kļaviņš Andris

75 gadi

01.10. Voroslava Skaidrīte

11.10. Ierags Andrejs

20.10. Āboliņš Jānis

12.11. Akmane Reģina

21.11. Šveics Jānis

80 gadi

03.10. Kuzņecovs Jānis

13.10. Bandere Virma

85 gadi

13.10. Kurzemniece Skaidrīte

19.11. Šķēle Anna

Afiša

No 25.10. līdz 24.11.

Kalnagravās skatāma

Jāzepa Puduļa gleznu izstāde.

24. novembrī plkst. 15.00

tikšanās ar gleznotāju un romāna
„Zemes spēks” autoru.
Būsiet visi mīļi gaidīti!

* * *

15. decembrī plkst. 14.30

Liliputu cirks (Ukraina)

leejas maksa Ls 2.-

**17. decembrī
KALNAGRAVĀS**

• plkst. 19.00

Ziemassvētku ieskaņas koncerts

leeja brīva

• no plkst. 17 00

pirmssvētku tirdziņš.

Tāl. informācijai **29424739**

Laipni gaidīti mājražotāji ar saviem da-
rinājumiem un pircēji. Varbūt tieši šeit
varēsiet izvēlēties kādu mīļu nieciņu,
lai sagādātu svētku prieku sev tuviem
un mīļiem cilvēkiem.

• plkst. 22 00

Uz balli aicina duets

Kristīne un Alvis no Jēkabpils

leejas maksa Ls 2.-

Sludinājums

Vēlos īrēt garāžu Bikšērē vismaz uz
gadu (vēlams pie J.Ramaņa 13 mājas
garāžu kompleksā) T. 20014833

SĒRU VĒSTS

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.*

Mūžībā aizgājuši:

Mārtiņš Veismanis

28.09.2011.- 68 gadu vecumā

Laimdota Pujate

25.10.2011. - 74 gadu vecumā

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads.

Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel. 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv

Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks.

Iespiests SIA "Madonas poligrāfists", Madonā, Saieta lauk.2a

Datorsalikums. Ofsetiespiedums.

Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors.